

SANTIAGO

Yí Necy Huidi Santiago Yajniguejx Je Judío Mibijcpidijc

1 Iich Santiago, ndzojingíx iich
nduñ ma Dios etz je Huindzin
Jesucristo ytung. Cham jada necy
nyajniguexyich yí Israel jää huidi
ajcxy yajmij'ajtp Dios, huidi ajcxy
xiñ Yam yajpatp cajp cajp miid co
yqueecpídzimy ajcxy Judea naaxjot
co ymidzip ajcxy chach'ixhuídidiyii
chachpahuididyyi ajcxy.

Je tiy'ajt huidib tzoon ma Dios

2 Migütiyc ajcxy co yi mmidzip
ajcxy xychach'l'ijxmadaangixy
nej miich ajcxy mjot
mhuinma'ñ miidity, co yi' ajcxy
xy'ixhuidijtcixy xypahuidijtcixy,
co xyñigapxcixy xyñi'oijiygixy,
co xyajhuinma'ñydigoyaangixy,
ca' mdajipy mmayipy ajcxy,
jotcujc ajcxy mnayjihuíhuiyib.
3 Miich ajcxy mnejhuiiygixyp
co jadu'n mmimecxtujccixyp
je tzaachypi ayo'n huidibi
mminajxcixyp myajnajxcixyp
miid co ti mmijpiadaaccixy
Jesucristo, huin'it mbáatcixyp
mic'ajt, jígix jébi mimadactaygixy
tüg'óciy jibic-huinma'ñ. **4** Copicy
miich ajcxy mimadactáaygixyp
tüg'óciy jibic-huinma'ñ, ca' ma

mdundigóoygixipy, e huin'it huädz
mjot mhuinma'ñ mmiid'adipy ajcxy,
ca' ti myajtigoy y'idipy ajcxy.

5 Pen nidüg miich ajcxy
myajmayjajty oyhuinma'ñ, co jää
ajcxy xychach'l'ijxmadaani mjot
mhuinma'ñ nej miidity, mibijctzou
Dios huen xymöy je oyhuinma'ñ,
com yejcpy yi' oyhuinma'ñ miid
tüg'óciy jää co pijctzoy. Ca' yi'
cohuindugyii, ca' huaad xy'oijim
co nbijctzoohuim oyhuinma'ñ.

6 Copicy pijctzohui Dios huijy'ajt
cujc'ajt ciixyjot huinijot, ca' y'ametz
yotmetzity. Pínjaty ametz jotmetz
Dios mibijctzoob, ca' tú'ciy miidity
yjot yhuinma'ñ, janam jatzojc
yajtigach yhuinma'ñ jadu'n nej je
mejy co ypidig y'ixtagy miid je
poj. **7** Co jää ajcxy ametz jotmetz
mibijctzoogixy Dios, Dios ni ti
jadu'n cayecy. **8** Yí jadu'mbi jää
ajcxy ametz jotmetzpi canaagnax
yhuinma'ñ ajcxy miidity, ca' tügjijp
yhuinma'ñ pidaaccixy ma Dios.

9 Yí ayoobitijc huidibi
mijpiadaaccixyp Dios, ooy
jäygidägaangixy co Dios ypurbediiyb
ypudigihuiyib. **10** Yí comeeñyjää
ajcxy huidibi mijpiadaacp Dios, ooy

jotcujc ajcxy ñayjihuïhua'nyii co ajcxy ymeeñ ytïcxtähuiipy jadu'ñyi. Com yi' ajcxy ymeeñ tigoyamb yi' jadu'n nej tûg pijy co ñiicxni miid xii an. ¹¹ Co xii ypejtni, chi ooy y'andaacni mic, e chi je jiinboj ypidzimy, chi je pijyquipy ytïch, chi yhuingädaayñi je pijy, e jadu'ñyi ytigoydäy je pijy oy'ajtin. Jادu'n nej yjaty yi' pijy, ñan tim jadu'n yjada'ñ comeenýdijc ajcxy, jadu'ñyi ñitigoyaangixy yjugu'yajtin.

**Co yjot yhuinma'ñ
chach'ijxmada'ñyi**

¹² Jotcujc pinjaty mîmecxtujctaayb jadu'n nej ajcxy yjot yhuinma'ñ chach'ijxmada'ñyi. Co jadu'n mîmecxtujctaaygixipy, Dios möhuiib ajcxy jugy'ajtin huinixiibi, huidibi yajhuinhuaniiy tûg'óciy jay ajcxy huidijaty Dios tzojcp yajmij'ajtp. ¹³ Co pin nijot'aty co tuna'ñ ti jibicpi, ca' ymina'nipy co Dios anajty jadu'n yajtundigoyaanip. Dios ca' ti jibicpi tuñ miid jay ajcxy. E nañ ni pin ca' huaad ijxmach Dios nej yjot yhuinma'ñ ymiidity. ¹⁴ Ci'm ajcxy jadu'n ñaydunyii, co tzachnijot'ajtcixy canaagnax jibic-huinma'ñ. ¹⁵ Co jay ajcxy nijot'ajtcixy jibic-huinma'ñ, pociy anajty ytungixy. Ti ajcxy anajty ooy ypcocyñibejtni co nicey y'ó'ccixni.

¹⁶ Migügtijc ajcxy, huidibi ooy ndzocy njihuïyich, ca' mnayhuin'finigixy. ¹⁷ Iich ajt nDios Teedy huidibi tzajpjoty tzinaayb, yi' huidibi yajcojtaay xii madza' huidibi jajp tiicxp, yi' je' yejctaayb tûg'ociy tijaty oybi, tûg'ociy yhuinma'ñ huidibi iich ajt nmiid'ajtim. Dios ca' yi' yjot

yhuinma'ñ yajtigach jadu'n nej yi xii madza' yjajin ytïcixin ytigach. ¹⁸ Dios y'oydumyb huinjemy iich ajt njot nhuinma'ñ miid yi' y'ayuc ytiy'ajt, jigix jëbi iich ajt nmi'ijtim oyjot oyhuinma'ñ. Yi jay ajcxy huidibi yajmij'ajtcixp Jesucristo, Dios nigi tzocy ajcxy ca' jac ti huidibi oyduñ.

Je tiy'ajt tiyudädäcypí

¹⁹ Migügtijc huidibi iich ooy ndzocy njihuïyich, mnejhuihuipy miich ajcxy jada co ooy ycopicyity mmido'mbijctähuiipy ajcxy Dios y'ayuc ytiy'ajt, ca' mjäydigóoygixipy, ca' mgapxmayfiygixipy, pen mjotmätctop ajcxy ca' anajty mguydungixy Dios ytiy'ajt. ²⁰ Je jay huidibi jotma'tp, ca' je' tuñ huidibi Dios yjäygidacyp. ²¹ Ixmajtztaaygix yi jibic ayuc, ca' mnijot'ajtcixy yi jibic-huinma'ñ. Cöbijccix miid oyjot oyhuinma'ñ yi Dios y'ayuc ytiy'ajt, yi huidibi Dios ti yajnicödugi, huin'it jëbi ajcxy m'alma nïdzooocin paady.

²²⁻²⁴ Cuydungix ajcxy Dios y'ayuc ytiy'ajt, ca' ajcxy mjotcuje'adipy miid yi'yi co m'amidoo'ijtcixy, hue' anajty nigoo mnayhuin'finigixy. Peni nigoob Dios y'ayuc m'amidoo'ijtcixy, e ca' mmijpidaaccixy ca' mguydungixy, naadigi' anajty m'amido'ijtcixy. Jادu'n miich ajcxy nipaady nej pin yhuiñyijp aa'ijxnajxp ma tûgi ijk. Co ñay'aa'ijxnajxtäyii, chi yjihuägy, e mic'amy jäydigoydäy nej yhuiñyijp ti ixy. Naadigi' anajty ti ñay'aa'ijxnaxxyii. ²⁵ Pen miich ajcxy yajxon m'ixpijcy Dios ytiy'ajt, je tiy'ajt huidibi yaj'oyihuip ajcxy mjot

mhuinma'ñ, pen mmijpidaaccixyp, pen mguydungixyp Dios y'ayuc, e ca' mjäydigooygixy, chi jada' Dios xyconuucxip ajcxy miid jégixpi huidibi anajty mguydungixyp.

²⁶Pen ji pin ñayjihuÿii co cuyduni Dios ytiy'ajt, e ca' ñay'ahuijtzÿgyii, ci'm anajty ñayhuin'ÿiñyii, tundigoob y anajty, e ca' yjanchity co mijpidaaci Dios ytiy'ajt. ²⁷Pen miich ajcxy huädz mijpidaaccixy Dios etz mguydungixy y'í ytiy'ajt jadu'n nej jébi Dios jäygidägy, hue' tzoc y co mbubéjtcixipy mba'ayóogixipy co'ögy'ungdijc, etz co'ögy ytoxyjäydijc ma ayo'n jotmay ajcxy patcixy. E ca' huaad jibic-huinma'ñ mjactungixy, jadu'n nej jadyii naaxhuiÿjäy y'idiützcixy, huidi ca' mijpidaaccixy Dios.

Ca' huin'ijxpety migüg myajmij'ájtcixipy

2 Migügtijc ajcxy, co m'ojadajtcixy co mmijnicxpejtcixy iich ajt nHuindzin Jesucristo, yi huidibi tzajpjoty ane'm, ca' ajcxy huin'ijxpety migügtijc myajmij'ajtcixipy. ²Pen jim jääytigiy ma mnayyöymújcigixy comeenÿbi miid oorì cijiitz, etz miid yhuit yxojaxch oyi, etz pen nañ tigiÿyb tüg jääy ayoob huidibi yhuit ytucxy cíitz tuc níbüdy ixpüdy. ³Chi miich ajcxy je' jac nígi myajmij'ada'ñ je comeenÿbi huidibi oyxoxy, e chi mnimähua'ñ: "Íña' miich ya ma jada oybi íñaaybejt." E je ayoob jääy mnimähuaangixy: "Íña' naaxcixy o jim jadu'n tina!" ⁴Co jadu'n m'iditzip ajcxy, ca'p anajty

jadu'n ytiy'ajtity. Mdundigooygixy anajty ma Dios ytiy'ajt co huin'ijxpety ajcxy migüg mdzogipy. Hue' anajty myajtungixyp jibic-huinma'ñ co jadu'n m'ixtijcixipy jääy huidibi ayoob.

⁵Migügtijc ajcxy, Dios ti huin'ixy yi ayoobitijc, jébi ajcxy mijpidägy Dios etz jébi ajcxy paadipy it lugar ma Dios y'it tzajpjoty. Jadiu'n Dios yajhuinhuaniiy piñjaty tzojcip jihuÿiyip co it lugar möhua'ñ jiiby tzajpjoty. ⁶Myajtzo'yduungixyp miich ajcxy ayoobtijc. ⁷Nej cayi comeenÿjäy ajcxy huidibi miich ajcxy xychachxip ma cötujctac, e xyajnicxcixy ma tungmiidpi yhuinduu, oy ajcxy mdzoc ymgatzoc? ⁸Nej ca yjëjity ajcxy huidibi jibic nigapxp ni'oijiyb Jesucristo, je oyjäy huidibi miich ajcxy myajmij'ajtcixyp?

⁸Pen janch miich ajcxy mguydungixy je tiy'ajt huidibi jaybety ma Dios ylibro: "Mdzogipy mijihuÿhiipy mmigügtijc hueñtimypinity, jadu'n nej miich ajcxy ci'm mnaychogyii mnayjihuÿii." Pen jadu'n anajty mdungixy, tüg anajty oybi mdungixyp. ⁹Pen huin'ijxpety ajcxy anajty jääy myajmij'ajtcixy jadu'n nej yhuit yxoxy ajcxy miidity, mdundigooygixp, e ti anajty mnayyajpocycähuigixy ma Dios ytiy'ajt. ¹⁰Pen tüg jääy cuydundaayı Dios ycötujcin, co nicxy tüg cacuyduñ, jadu'n nipaady nej jihuÿ anajty janch ni tüg cötujcin ti cacuyduñ. ¹¹Je Dios je cötujcin ti pidägy co ca' huaad mmigapxtigooyiipy töxyjäydijc, etz nañ ti cötujcin pidägy co ca' huaad

njäyyaj'o'cim. Pen mmigapxtigooyb töxyjäydijc, oy ca' ti mjäyyaj'ögy, ti anajty mdundigooy mij ma Dios ytiy'ajt. ¹²Capxcix miyaccix, tungix nej jëbì huaad jäygidägy iich ajt nHuindzin Jesucristo nej je' cuyduñ yi' ytiy'ajt. ¹³Ca' ti pa'ayoohuin paadipy ma Dios, piñ ca' tuñ ti pa'ayoohuin ma ymigügtijc. Piñ pa'ayoohuin tumbl ma ymigügtijc, je' capxpaady y'idip co anajty Dios tiyduñ yi' yjäy.

Je mibijcpí etz je oyjäy'ajtin

¹⁴Migügtijc ajcxy, ni ti m'alma capada'ñ pen miich mminaamb co myajmij'ajtyp Dios, e pen ca' myajniguëxigy ni ma co oybi mduñ. Ca' Dios yajnidzöga'ñ yi m'alma miid co nigoob mmina'ñ co Dios mmijpidägy, e ca' mguyduni yi' ytiy'ajt. ¹⁵⁻¹⁶Pen miich ajcxy miid tüt migüg yeydijcpí o töxyjäybì huidibi yajmayajtp yhuit ytucxy caayin uucin, e chi nigoo miich ajcxy mnimähuiipy: "Nicx agujejotcuje, Dios xypubedipy xypudigihuiipy, ca' mdiih'ögipy ca' myuu'lögipy." E miich ca' anajty ti ti mmöy huidijaty yajmayajtpy. ¿Ti oyjäy'ajtin anajty ti mduñ? ¹⁷Pen miich minamb co myajmij'ajtyp Dios, e ca' oyjäy'ajtin mduñ miid mmigügtijc, ytimyñipatyp jadu'n nej ixipy ca' mmibicy yi Dios ytiy'ajt.

¹⁸Ca' yjecity co tüt jää xyñimähuiibich jadu'n: "Miich mdzachmijpidacpy yi Dios ytiy'ajt, e iich ndumybihoybi." Iich n'adzohuipyich yi jadu'mbi jää co ca' jadu'n ytiy'ajtity nej miich mina'ñ. Pen ca' miich mmijpidägy

Dios y'ayuc, ca' mjadjipy nej mdunipy oybi jadu'n nej Dios huaad jäygidägy. Co iich oybi nduñ, jadu'n ñigüexigy co nmijpidägyich Dios. ¹⁹Miich mmibijcpí co Dios ji tügpajc, e oy jadu'n co mmibicy. Nañ jadu'n yi ca'oybi ajcxy mibijcp etz chigiiyb ajcxy Dios. ²⁰Loci miich, ca' mhuinjihuïhua'ñ je ytiy'ajt. Co pinjaty mibicy Dios, e ca' yajniguëxigy co oybi tuñ, ca' tiyduñ jäygidägy mibicy Dios. ²¹Je Abraham yejc tüt ijxpejt nej jëbì huaad ngapxymidoohuim Dios co jecy'ajty je' ymang Isaac ciyejcy nej tüt huindzigi'ñ ma Dios. ²²Je Abraham ymibijc co Dios yjijiity etz nañ ycapxymidou nej Dios ñimaayi. Paady nejhuiiyim co yjanchity co Abraham mijpidacy je' Dios miid co cuyduñ jadu'n nej Dios ñimaayi. ²³E jadu'n oy cuydudägy nej yjaybetyity ma Dios ñeey: "Yi Abraham ymijpidac Dios, paady Dios ymecxtaaipy ypcy, e ycöbijc jadu'n nej jihuïy ca' anajty ytundigoy." Paady ycxipi Abraham oyñaydiyii: "Co Dios minaymigüg'adyii."

²⁴Cham nejhuiiygix co Dios ycöbijcpí jää huidibi cuydungixp yi' ytiy'ajt, e ca' nmimaanim miid jëyi co ymibijccixy. ²⁵Tüm jadu'n nej Abraham yjajty, nañ tím jadu'n yjajty miid je töxyjäy huidi anajty yxii Rahab, huidibi anajty ooy ti ytundigoy miid mayyëydijc. Je Rahab ycoyüdz ma ytijc nimetz jää huidibi anajty Israel jää yaj'ijxl'ijtyp, e chi yajqueegiiy ma huingbi tü'aa, e jadu'n ajcxy yajtzoocy ma ymidzip. Miid co jadu'n oyjäy'ajtin tuñ miid je Israel jää, chi Rahab oy

paady je nïdzoocin ma Dios. ²⁶ Je ninïcx huidibi ca' alma miidity, ca' ni ti mic'ajt miidity. Nañ tim jadu'n pinjaty mibijcp co Dios yijiity, e ca' cuyduñ Dios ytiy'ajt, yi' ymibijcin ca' Dios cuendipicy.

Co pinjaty nigapxy ni'oiji ymigüg

3 Migügtijc ajcxy, huinmaygix yajxon pen janch mnajtzogiiygixy co ajcxy mnihiundzin'adaangixy Dios y'ayuc. Com iich ajt huidibi nyaj'ixpijcim Dios y'ayuc, pen tundigooyim nïgi mij nyajtiydunaanim. ²Nidug'óciy iich ajt ndundigooyim minaaosity. Pen ji pin ca' y'iidigooy ycapxtigooy, yi' tiyudädgy anajty yjäy'aty, jëbi ñayguend'adyii yajxon, e ca' huaad y'ocjactundigooyiñi. ³Ypidacpy jay freno ma cohuay y'ahuac jigix jëbi ane'my je cohuay nej tzocy. Nañ jadu'n tzocy co jay ajcxy huen y'ahuac ahuijtzicixy jadu'n nej jay cohuay ane'my miid freno. ⁴Nañ jadu'n yi' barco oy mabaad ooy yjamijity, per ooy poj ytijminyi ytixibyii. Je barco yaj'anem yajxon miid tüg pi'c puix yindi'cní huidib xiijip timón. Yajxon ytüyöy je barco ma je' timdzocy je huidibi ane'mip. ⁵Nañ jadu'n yjaty miid yi tootz, janch tim yindi'cní yi', per ooy mij cajee tuñ jibicpi, jëbi y'iidigooy ycapxtigooy mij cajee. M'ijxyp miich ajcxy nej tim yindi'cní jiin mij ooy nögy quipychaa miy'ujtz. ⁶Yi jay ajcxy y'ahuac nañ tim jadu'n nej pi'c jiin, miid nhuin n'ahuac mijcajee n'iidigooyim ngapxtigooyim. Co jadu'n n'iidigooyim ngapxtigooyim, chi jëbi mijcajee midundigooyim mayjäy. Co n'iidigooyim ngapxtigooyim, etz

nayyajpocycähuim, chi ñiguëxiy canaagnax jibic-huinma'ñ huidibi nmiid'ajtim. Jada jibic-huinma'ñ jim yi' nbaatim ma je mujcu' huidibi tzinaayb ma yi infierno. ⁷Yi naaxhuiñjäy ti mimadaaccixy yi iyujc animal huidibi queegicp queec-huidijtp, naag iyujc ahua'nbi, etz iyujc nijotyp. Ti ooy yajmaxiyyigixy yajxon iyujc huindzicypi etz ahuá'nibi. ⁸Yi naaxhuiñjäy oy ti mimadaaccixy yi iyujc animal, per nitüg ycaca'ty pin yajxon y'ahuac ahuijtzigipy, ac'iidigooyigixp capxtigooyigixp ajcxy. Pin ymigüg nigapxy ni'oijiyb, huin'it je ymigüg ooy jibic ñayjihuïhua'ñyi, jadu'n nej jihuïy veneno ti möy ymigüg. ⁹Miid jada' nhuin n'ahuac ajt ngapxpaaatim iich ajt nHuindzin Jesucristo etz iich ajt nDios Teedy. Nañ jadu'n miid nhuin n'ahuac nigapx ni'oijiym nmigügtijc. Dios ti yajcoy yi' jay miid oyjot oyhuinma'ñ jadu'n nej yi' oyjot oyhuinma'ñ miidity, paady ca' y'oyity co n'iidigooyim ngapxtigooyim. ¹⁰Miid nhuiin n'ahuac ajt miid ngapxim oybi ayuc etz jibic ayuc. Miid nhuin n'ahuac yi' miid ngapxpaaatim etz ni'oijiym nmigügtijc. Ca' jadu'n y'oyity co jadu'n n'adiitzim. ¹¹¿Nej jëbi jada' ma tüg niigop ypidzimy nii päcipi etz nii ta'mbi? ¹²Migügtijc ajcxy, ¿nej jëbi jada' yi higueri ytiim'aty aceituna etz yi muuxy'aadz ytiim'aty higos? Nañ tim jadu'n ma nii ymuuxy tamtzpi, ca' jim ypidzimy nii päcipi. Paady ycixp ca' y'oyity co jay ajcxy capxcixy oybi etz jibicpi.

Je tiy'ajt janchhypi

¹³Pen miich ajcxy huijycujc mnayjihuïyi, pen oyhuinma'ñ ajcxy

mmiid, yajtungix m'oyhuinma'ñ ma mdzinaayin mjugy'ajtin. Ca' huaad ci'm ñaygomáayigixy. Miid je oyjay'ajtin huidibi ajcxy mdumyb huen jay ci'm nejhuiiygixy co oyhuinma'ñ miich ajcxy miid'ajtcixyp. ¹⁴Pen ta'm mjom mhuinma'ñ mjihuiiygixy, pen mga'oy'ijxcixyp ymigügtijc, pen mhuinnaxtugaangixyp ymigügtijc, pen jadu'n mjihuiiygixy mhuinmaayigixy, huin'it ca' huaad mnaygomáayigixy ci'm co mdzachcuydungixy Dios ytiy'ajt, com ca' yjanchity, nigoo m'aniidaaccixy. ¹⁵Jada jibic-huinma'ñ ca' jada chooñ ma Dios huidibi tzinaayb tzajpjoty. Ya naaxhuiñ jada jibic-huinma'ñ yajpaady, miid co jay tzachnijot'ajtcixy jibic-huinma'ñ. Yi' mujcu' yejcp yada jibic huinma'ñ, e ca' nminaním co Dios yecy jada jibic-huinma'ñ. ¹⁶Paady ycixp co jay ajcxy ycanay'ixa'ñyii, co huinnaaxaangixy ymigüg, chi ca' oy y'ijtcixy, oy ajcxy ñaymidundigóoyigixy mijcajee. ¹⁷Je huijy'ajt cujc'ajt huidibi Dios yejcp, ooy yi'. Yi' Dios huidi tzinaayb tzajpjoty oyhuinma'ñ ymiid. Pen nyajtuunim je tiy'ajt huidibi Dios ti xymooyim, chi jotcujc ndzinaayim, ca' ma tzip capxy, etz nmimecxtujcim nmigügtijc, etz yung naxy jot huinma'ñ nmiid'ajtim, etz nba'ayohoui nmigügtijc, etz nduunim oyjäy'ajtin, etz tudägy nhuinma'ñ nmiid'ajtim. E ca' nigoo naybidaacim jadu'n nej jihuïy nmiipidaacim Dios, e ca' yam yjanchity. ¹⁸Co nyajtuunim je

huijy'ajtin cujc'ajtin huidib Dios yejcp, chi jotcujc ndzinaayim miid tudägy njot nhuinma'ñ, jadu'n nej jeb Dios jäygidägy.

Co pinjaty nijot'ajtcixy mayñax tzinaayin

4 ¿Ma'amy ajcxy mdijy chooñ je tzip capx huidibi yajpatp ma miich ajcxy? Tüg'óciy yi' jadu'mbi jibicpi yajpatp ma ajcxy mjom mhuinma'ñ, paady ycixp mganay'ayuc-huinjhuiiyigixy, e tziccapxy myajcojcixy myaj'abadiiygixy. ²Ooy miich ajcxy tijaty mjatzojccixy, e ni ti mgapaatcixy, e huin'it mjäyyaj'öccixy. Ooy m'adzojccixy tijaty migüg yjë'ajtyp, paady ycixpi mdziptungixy, etz mganay'ixaanigixy. Ca' ti jotcujc'ajtin mbaatcixy, com ca' ajcxy mbijctzoogixy ma Dios. ³Co mjamibijctzoogixy Dios, chi ca' ti mbaatcixy, miid co mbijctzoogixy miid jibic-huinma'ñ. Mbijctzoogixyp co myajtunaangixy ma ca' ypadyii. ⁴Mdundigooyb ajcxy. ¿Nej ca' mnejhuiiygixy co Dios ca' jäygidägy pen mdzachnijot'ajtyp ajcxy yi' mayñax tzinaayin? Pinjaty nijot'ajtcixyp yi' mayñaxpi tzinaayin, jadu'n yi' ajcxy nej yi' jacjadyii jay ya naaxhuiñ huidibi ca' yajmij'ajtcixy Dios ytiy'ajt. Hue' je' ajcxy y'ahuimbity Dios ymidzip. ⁵Nej miich ajcxy mdijy, naadigi' ymiñ jaybety ma Dios yñecy: "Je Espíritu Santo huidibi Dios ti xy'adigiiyim ti xyjottigiiyim ooy xychojcim xyjihuiiyim mijcajee." ⁶Dios ninigoobi may'ajt oy'ajt

tuuñ miid iich ajt ycixpi, paady ycixpi ymina'ñ ma Dios ñeey co ca' yi' oy'ixy pinjaty amij agix nayjihuiiyip. Dios yejcpý may'ajt oy'ajt ma yi jay ajcxy huidibi yung naxy jot huinma'ñ miidity.

⁷ Naybidáacigix cixyot huinjot ma yi Dios. Mic mihuindinaaygix yi muju', e jihiägipy yi' ma miich ajcxy. ⁸ Ojadajtcix Dios miid oyjot oyhuinma'ñ, e Dios xypubedipy xypudigihuipy ajcxy. Miich ajcxy pocyjädyjc, ixmajtzcix yi jibic-huinma'ñ. Yajhuaatzcix yi mjot yi mhuinma'ñ miich ajcxy huidibi ametz jotmetz mibijcp. ⁹ Tajcix maygix, amutzciiygix. Huen yi mxiiçin yi mxondaacin ahuimbity jiiyin yaaxin. E yi mjotcuje'ajtin huen ahuimbity tajii mayii.

¹⁰ Pidaccix yung naxy yi mjot yi mhuinma'ñ ma yi mHuindzin Dios, e yi' may'ajt oy'ajt tunipy miid miich ajcxy ycixpi.

**Ca' huaad nigapxcixy
ni'ojiiygixy ymigügtijc**

¹¹ Migügtijc ajcxy, ca' mnayñigápxigixy mnayñi'ojíiyigixy miñ xyipy. Pen mnigapxyp mni'ojiiyb mmigügtijc, hue' mnixiicpy myajxiicpy Dios ytiy'ajt huidibi minaamb co myajmij'adipy yi mmigüg jadu'n nej mnayyajmij'adyyi ci'm. Pen mnixigamyb myajxigamyb Dios ytiy'ajt, ca' anajty mguyduñ yi tiy'ajt, e jadu'n yhuimbidzimyb nej ixyipy miich mina'ñ co Dios ytiy'ajt ca' yi' y'ooyity. ¹² Dios tügpajc huidibi ane'min pidägy, e yi' je' tügpajc huidibi tiydunamb pocyjäy. Yi Dios tügpajc huidibi yajtzögip o

yajtigoyip jay ajcxy y'alma. Paady ycixpi miich ajcxy ca' ypadyi niçxy migüg mnigapxcixy mni'ojiiygixy.

**Dios tügpajc nejhuïy nej je
jabombi mimb cidacp**

¹³ Tungix cuendi iich n'ayuc miich ajcxy huidibi minamb: "Cham o jabom nnicxim ma yijimbi naax cajp, e jim nyajnajxim jimijt agujc jotcuje, jim negocio nduunim, ooy mijcajee nbaatim." ¹⁴ E miich ajcxy ni mganejhuiiygixy ti je' anajty je jabombi mimb cidacp. Je jugy'ajtin ni pin ca' nejhuïy nej pin chinähua'ñ yjugy'ada'ñ. Jadu'n miich ajcxy mjugy'ajtin nej joc co y'ocquëxig Cham, e tim tügjaxig y nitigooyñi.

¹⁵ Jac'oy ajcxy mmina'nip: "Pen Dios jadu'n tzojp, pen xymooiyim jugy'ajtin, jëbi cham o jabom nduunim tijaty." ¹⁶ Miich ajcxy ci'm mdzachyajnihuinmaaygixy ti mdunamyb, ci'm mdzachnaygömayyii ajcxy. Ca' jadu'n y'ooyity co ci'm mnaygomáayigixy; co ci'm mnaybidáacigixy amij agix, ni Dios mgamibijccixy. ¹⁷ Pin janejhuiiyb je oybi, e ca' tuñ, pocytumb anajty.

Je comeeñyjäy yjugy'ajtin nitigoyam

5 Comeeñydijc, oc'amidoo'ijtcix nej cham nmina'ñich. Amutziyyigix, tajcix maygix co xyñiminaangixy ayo'n. ² Miich ajcxy mmeen etz ajcxy mjugy'ajt nitigoyamb yi', miich ajcxy mhuit mduçxy ti uucxyting yjicxtäyii. ³ Miich ajcxy m'oori, ajcxymplata, ajcxy mmeen naadigi' ti myupijccixy ti m'amay'ajtcixy.

Tí ixyipy myajtungíxy miid oyjäy'ajtin. Co tí myujcipijccíxy tí m'amay'ajtcíxy ji jadu'n je tiy'ajt co mdundigooygíxy ma Dios. Miid co yi mmeeñ ca' tí myajtungíxy miid oyjäy'ajtin, paady ycixpi ayo'n mbadaangíxy miid je xii tiempo huidibí mimb cidacp, mina Dios tiydunaangíxy pocyjäydiç. Nitigoyamb miich ajcxy m'loy'ajtin. ⁴Mdundigooygíxyp co ca' ca'pxy tí mmujuuygíxy mdumbidíjc huidibí tí myajtungíxy ma ajcxy mgamdu'. Yi mdumbidíjc cham ooy miich ajcxy xiy ma Dios. Yi Dios, je Huindzin mijpi, huidi ane'mdaayb tüc'óciy jiiby tzajpjoty etz ya naaxhuiñ, yi' ñejhuiydaayb nej miich mdumbi ajcxy yminaangíxy. ⁵Tí miich ajcxy agujejotcuje mdzinaaygíxy ya naaxhuiñ miid mayñax xondaacin. Tí miich ajcxy mgüixyii mbedyii, tí ajcxy mjotcuje'ajtcíxy. Cham m'ahuijxcíxy yi tzaachypi yi ayo'n huidibí ajcxy mbadamyb ma Dios, jadu'n nej huaj nícxpi ahuixy co jay ajcxy chüdzá'ñyii. ⁶Miich ajcxy comeenjäydiç ti miich ajcxy mxigíxy mníhuambejtcíxy, mdzaachytungíxy ti myaj'öccíxy jay ajcxy tudägypi, e ca' yi' ajcxy xymíhuimbijty.

Je mecxtujcin etz je capxtägií

⁷Migügtiç ajcxy, yajtungíxy mij yi mecxtujcin mabaad anajty je Huindzin Jesús ymiñ jadügtecý ya naaxhuiñ. Tim jadu'n nipaady nej naymidumbidíjc ahuijxcíxy je tiibí nidungiiygíxy, ahuijxcíxy miid mecxtujcin je oga'n tuu etz je poj tuu huidi miid je' ypidägy yhuindihuipy. ⁸Miid'ajtcix nañ

jadu'n ooy mecxtujcin, etz ca' mjotmetzciiygíxy, com huingomb je tiempo mina ymiina'ñ je Huindzin Jesús ya naaxhuiñ jadügtecý.

⁹Migügtiç ajcxy, ca' jadüg jadüg mnaynígápixigíxy nayñi'ojíiyigíxy. Pen jadu'n mdungíxy Dios miich ajcxy xyajpocycähuipy, com tim huingonip je xii je tiempo mina Dios tiyduna'ñ jay ajcxy miid ypocy ycixpi. ¹⁰Migügtiç ajcxy, pijccix je ijxejt jadu'n nej tzaachypi minajxy yajnajxy je profetas ajcxy huidibí ajcxy iihuäcxp capxhuäcxp je Huindzin Dios y'ayuc. ¹¹Minaanim jadu'n, miid co ajcxy ooy mímecxtucy nej jay jibic ytuuñ miid yi' ajcxy, e chi jotcuje cham yajpaady ma Dios. Tí jada' mјatymidoogíxy je ayuc nej Job ayo'n tzaachypi minajxy yajnajxy, e ymímectxtucy je!. Miid co ooy anajty mijpidägy Dios, paady Dios pa'ayoy Job, e conuucx mijcajee.

¹²Migügtiç ajcxy, co tijaty ayuc m'adzohuimbidípy, tiydudägy ajcxy m'adzohuipy: "Janch jadu'n o ca' yjadu'ñity", ca' ajcxy m'liindägipy. Ca' Dios nigoo m'iiibaadípy mgapxpaadípy. Ni ca' m'iiibaadípy mgapxpaadípy yi naaxhuiñbi o tijaty ya naaxhuiñ. Huin'it ca' mnayyajpocycähuipy ma Dios.

¹³Pen ji pin ma miich ajcxy ti ayo'n miidity, huen mibijctzoogíxy Dios miid yi jay ycixpi huidibi ayo'n miid. Pen miich ajcxy jotcuje nayjihuiyip, huen huin'liigíxy Dios. ¹⁴Pen ji pin nidügti ypigyi ma miich ajcxy, huoomiingix yi' huidibi ajcxy nigohuajc'ajtp yi mibijcpidíjc, jigix ajcxy mibijctzoohuipy Dios miid je pa'mjäy ycixpi, etz

piðägipy hueeni aceite ma je
jäy ycohuajc etz capxpaadipy yi
Huindzin Jesús yxii. ¹⁵ Miid co
miich ajcxy mmijpidaaccixy e
mmibijctzoogixy Dios, paady
ycixpi tzögipy yi pa'mjäy. Chi je
Huindzin Dios yejcniп mic'ajt
oy'ajt, etz ymecxtaayipy yi' ypoc
huidibi anajty ti tuñ. ¹⁶ Capxpidzim
yi mbocy nidüg nidüg.
Ñayñibijctzoohuñiyigix nidüg nidüg
ma Dios, jígix ajcxy mdzögipy. Pen
tüg tudägypi jäy ymibijctzoob
yi Dios cixyjot huinijot, madägipy
yi' miid y'oración. ¹⁷ Elías nañ tím
jadu'n anajty yjothuinma'n miidity
nej iich ajt. Janch cixyjot huinijot

mibijctzooy Dios ca'jity ytüy, e
ca' je' jadu'n ytuuy tugig jimijt
ja tudujc po!. ¹⁸ Chi jadüg'oc Elías
mibijctzoy Dios co huen tüy, chi
Dios yajtuuy, e chi ya naaxhuiñ
yhuindiity je jäy ajcxy ypidägy.

¹⁹⁻²⁰ Migügtijc ajcxy, pen ji
miich ajcxy nidüg ñiidigoy
ytüdigooy ma yi Dios ytiy'ajt, e
huin'it tüg quëxigipy piñ ymigüg
yajhuimbidipy ma Dios ytiy'ajt,
nejhuiiyigix miich ajcxy co piñ
huidi yajhuimbijtp ymigüg ma
Dios ytiy'ajt, huïdibi ti ñiidigooy
ti ytüdigooy, ti je' anajty tüg alma
yajtzögy ma yi o'cin, e ti anajty yaj
pocynñhuaatztäy.